Zaterdag 16 October 1943

DAGBLAD

60ste Jaargang, No. 4031

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve s Zon. ogs)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10

Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Redactie Tel. 1858.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij, tel. 1550.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI. Bredestraat, Kralendijk.

Campobasso door 8e leger bezet.

Vliegvelden van Thessaloniki hevig bestookt
Helleense guerrillero's trekken op tegen de nazies.
Japans offensief in Birma tegen de Chinezen.

Eiland Makin in de Gilbertgroep door Liberators gebombardeerd

CAVALLERO KLAPTE UIT DE SCHOOL.

Maarschalk Ugo Cavallero, de vroegere Opperbevelhebber der Italiaanse strijdkrachten, pleegde zelfmoord na de Duitsers op de hoogte te hebben gebracht van de Italiaanse capitulatie waardoor Badoglio en de Geallieërden gedwongen werden hun plannen te wijzigen. Dit werd medegedeeld in het nieuwsblad „Dovere" van Bellinzona aan de Italiaanse grens. Het blad zeide dit uit een betrouwbare bron in Rome vernomen te hebben.

Volgens deze bron werd de wapenstilstand getekend op 3 Augustus maar men was niet van plan hem bekend te maken vóór 20 Augustus, waardoor de strijdkrachten van Alexander tijd zouden krijgen om te Spezia te landen. Hierdoor zou men in een strategische positie komen om de Duitse weerstand op het Italiaanse schiereiland snel te breken. Hoewel Cavallero in de gaten gehouden werd — aldus het bericht— zag hij kans de Duitse Ambassade in te lichten. (Bern. (AP) 15.10).

CAMPOBASSO DOOR DE NAZIES ONTRUIMD.

Het DNB meldde dat de Duitsers de stad Campobasso op de hoofdweg van Termoli naar Vinchiaturo op ongeveer 13 kilometer ten Noorden van de laatstgenoemde plaats, hebben ontruimd. Dit punt ligt belangrijk verder dan de laatst gemelde positie van het achtste leger. (Londen, (AP) 15.10).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD AFRIKA.

„**Te land:** Er is nog goede voortgang gemaakt in de Noordelijke en Centrale sectoren van het Italiaanse front. De consolidering van het gewonnen terrein en de zeer actieve patrouilleringen worden voortgezet. Na vastberaden aanvallen zijn Campobasso en Vinchiaturo veroverd. De vijand blijft uitgebreide slopingen toepassen om onze opmars te vertragen. Het veranderlijke weer hindert de krijgsverrichtingen en vertraagt het werk der patrouilles. In de sector van de rivier de Volturno is de vijandelijke weerstand nog krachtig. Verschillende bruggen zijn thans gebouwd door onze troepen en zwaar materiaal, waaronder tanks, wordt over de rivier gevoerd. De felle gevechten duren voort terwijl de vijand worstelt om de vergroting van onze bruggehoofden te voorkomen.

Te water: In de nacht van 14 op 15 October onderschepten Britse torpedojagers, welke op de Adriatische Zee opereren, 2 Italiaanse schepen met Duitse bewakers aan boord. Een der schepen was geladen met 500 ton bauxiet. Het werd door de Duitsers in brand gezet en moest door onze strijdkrachten in de grond worden geboord. Het andere schip, een middelgrote tanker, werd buitgemaakt en naar een haven gevoerd:

In de lucht: De vliegvelden van Thessaloniki werden Vrijdag aangevallen door middelzware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht, begeleid door Lightnings. Voltreffers veroorzaakten branden en ontploffingen in het gebied van de hangars. Fotografische verkenningen tonen aan, dat talrijke vliegtuigen op de grond vernield werden. Lichte bommenwerpers, gevechtsbommenwerpers en gevechtsvliegtuigen steunden de krijgsverrichtingen op de grond in het gevechtsgebied.

Het wegenkruispunt nabij Venefro werd aangevallen door middelzware bommenwerpers. Gevechtsbommenwerpers vielen motorvoertuigen en bruggen ten Noorden van Capua aan alsook een ammunitie-opslagplaats en een spoorwegstation nabij Petacciato. Een grotere vijandelijke weerstand in de lucht werd ondervonden boven het front van het 5e leger. In de afgelopen nacht werd het vliegveld van Marsigliana ten Noorden van Rome aangevallen door Geallieerde bommenwerpers. 6 Vijandelijke vliegtuigen werden neergehaald tijdens deze operaties. 3 Geallieerde vliegtuigen keerden niet naar hun bases terug". (Geallieerd Hoofdkwartier in Algiers, (AP) 16.10).

SAMENWERKING TITO — MIHAILOVITSJ ONWAARSCHIJNLIJK.

Het Joegoslavische Informatie-bureau meldde, dat de pogingen van Geallieerde militaire missies om de twee Joegoslavische guerrilla-legers welke strijden tegen vijf Duitse divisies in Joegoslavië, te verenigen, hebben gefaald. Op het ogenblik staan Mihailovitsj en Tito verder van elkaar dan ooit.

Een zegsman zeide niet te geloven dat er spoedig eensgezindheid zal kunnen bestaan tussen de twee legers daar er te grote verschillen bestaan in de meningen van de leiders. Er zijn de laatste tijd geen berichten gekomen omtrent enige strijd door de troepen onder Mihailovitsj, welke op 120.000 man geschat worden (Londen, (AP) 15.10).

JOEGOSLAVISCH COMMUNIQUÉ.

„Eenheden van het 2e corps onder bevel van Generaal Petar Dabcevis hebben Andrijevic in Montenegro bezet. In Zenica duren de straatgevechten voort. In Slowenië en in benedenStyrië zijn grootscheepse krijgsverrichtingen in voortgang en tot nu toe werden verschillende belangrijke hoog gelegen stellingen op de Duitsers veroverd. De hevigste gevechten worden geleverd nabij Sevnica aan de rivier de Save om de spoorbrug over de rivier. Tot nu toe werden 1200 Duitse soldaten gedood of gewond. Grote hoeveelheden oorlogsmateriaal werden buitgemaakt. Aan de spoorlijn tussen Zidani-most en Ljubljana werd de baan op verschillende plaatsen vernield en verschillende treinen zijn ontspoord. Nabij Benjaluka in Bosnië werden Duitse afdelingen verslagen. Nabij het station Prodanovci aan de Zagreb-Beograd spoorlijn werden een pantser- en een goederentrein vernield.

In Croatië nabij Bakar, Karlovac en Gospic heersen er gevechten van plaatselijk belang." (Londen, (AP) 16.10).

OOK DE HELLEENSE GUERRILLERO'S ZIJN ACTIEF.

Op voorbeeld van de Joegoslavische patriotten, die thans in een algeheel offensief gewikkeld zijn, stonden de Helleense guerrillero's op om slag te leveren tegen een Duitse strijdmacht van 4000 man in de Tempe-vallei in Thessalië en deze terug te werpen. Dit werd bekend gemaakt door het nieuwsblad „Hellas", dat in de Griekse en Engelse taal te Londen uitgegeven wordt. Het blad deelde mede, dat de Duitsers, die zich terugtrekken van de Zuidelijke provincies van de Peloponnesus, vele gijzelaars met zich meevoerden. De radio van Bari zeide, dat de Hellenen oprukken naar Carditza aan de hoofdlinie ten Noorden van Athene. Nazie-vliegtuigen mitrailleerden de dorpen Volos en Larissa, aldus werd gemeld.

Aan het Joegoslavische front waar Rommel ook al het bevel heeft overgenomen, levert het bevrijdingsleger straatgevechten in Zenica in Bosnië, het Joegoslavische Ruhrgebied. De guerrillero's vernielden er electrische centrales en hoogovens en drongen op 11 October in de stad zelf binnen.

Een Joegoslavische zegsman alsook gezaghebbende personen, die in nauw contact staan met de Joegoslavische regering, staken de draak met het bericht, dat de legers van Mihailovitsj en Tito vereend zouden worden. Slechts twee dagen geleden legde een communiqué van Tito er de nadruk op, dat Mihailovitsj had samengewerkt met de strijdkrachten der indringers. Officiële kringen in Caïro hechtten wel geloof aan het bericht van een Zweeds nieuwsblad, dat Mihailovitsj een brief geschreven had om niet eerder te zullen vechten dan wanneer de Geallieerden in Joegoslavië zullen landen (Londen, (AP) 15.10).

RUSSISCH COMMUNIQUÉ.

„Ten Zuiden van Zaporozhe zetten onze troepen het offensief voort en vorderden zij van 8 tot 12 kilometer waarbij 6 bewoonde plaatsen en 5 spoorwegstations genomen werden. De troepen overkomen de vijandelijke weerstand en tegenaanvallen en gaan voort met straatgevechten in de stad Melitopol. De vijand werpt nieuwe strijdkrachten in de strijd, welke van andere fronten worden aangevoerd en doet herhaaldelijk tegenaanvallen. Alle tegenaanvallen werden door onze eenheden afgeslagen met grote verliezen voor den vijand.

In het gebied van de middenloop van de Dnjepr, ten Noorden en Zuiden van Kiev op de rechteroever van de rivier, sloegen onze troepen vijandelijke tegenaanvallen af en leverden zij strijd voor de uitbreiding hunner bruggehoofden. Ook verbeterden zij hunne stellingen.

De vijand leed hevige verliezen in manschappen en tanks.

Ten Zuiden van Gomel verbeterden onze troepen hun posities als gevolg van felle gevechten. In andere sectoren van het front vonden opgevoerde verkenningen en artillerie-duels plaats. Op 14 October ontwrichtten of vernielden onze troepen aan alle fronten 113 Duitse tanks. 93 Vijandelijke vliegtuigen werden neergeschoten in luchtgevechten en door het afweervuur". (Moskou, (AP) 15.10).

JAPANS OFFENSIEF IN BIRMA.

Het volgende communiqué van het Keizerlijke Japanse Hoofdkwartier werd door Tokio uitgezonden:

„Japanse strijdkrachten in Birma hebben een tweevoudige offensief tegen Tsjungking geopend uit de richtingen van Tengyueh in de provincie Yunnan en Myitkyina in Birma. De Japanse legerstrijdkrachten zijn hiermede de strijdkrachten van Tsjungking voor, welke zich in het Zuid-Westen van China ophopen in een poging om Birma te heroveren. De Japanse strijdkrachten zetten de opmars voort en verpletteren de vijandelijke weerstand in de gevechtsgebieden." (New oYrk, (AP) 16.10).

LUCHTAANVALLEN IN DE STILLE ZUIDZEE.

Admiraal Chester Nimitz, Opperbevelhebber van de Noordamerikaanse vloot in de Stille Oceaan, maakte bekend, dat zware Liberator bommenwerpers Woensdag een aanval hebben gedaan op het eiland Makin in de Gilbertgroep. Er werd schade aangericht aan de Japanse installaties. Alle vliegtuigen keerden van de aanval naar hun basis terug.

Uit het Hoofdkwartier van Generaal Douglas MacArthur wordt gemeld, dat Geallieerde vliegtuigen 32 ton aan bommen geworpen hebben op de vijandelijke luchtbasis nabij Madang op Nieuw Guinea. Japanse doelen aan de kusten van het eiland Nieuw Britannië werden eveneens bestookt.

De Japanners antwoordden met een aanval door 12 bommenwerpers op Geallieerde bases op het schiereiland van Papoea. De aangerichte schade is onbelangrijk.

NIEUWE VERSTERKINGEN OP DE DODECANESEN EN DE AEGEISCHE EILANDEN.

Berichten uit onzijdige landen meldden dat zowel de Britten als de Duitsers versterkingen aanvoeren naar de Dodecanesen welke op 20 September jl. door Britse eenheden werden bezet.

Het aanvankelijke Britse bericht sprak over landingen op Castelrizzo, Coo, Leros en Samos. Latere niet-officiële berichten zeiden, dat Britse eenheden nog acht andere eilanden in de Dodecanesen hebben bezet alsook alle Cycladen, een groep kleine eilanden van de Griekse Archipel. Er werd echter nooit een officiële bevestiging gegeven van de landingen aldaar.

Een Turks nieuwsblad meldde dat de Britten op 12 October het kleine eiland Symi ten Noorden van Rhodes bezet hebben. Niet bevestigde berichten uit Turkije meldden, dat de Duitsers Coo en Castelrizzo heroverd hebben, en het verlies van de twee vliegvelden op Coo zal waarschijnlijk de mogelijkheid uitsluiten dat de Britten Samos en Leros verder ten Noorden zullen kunnen behouden. De eilanden Coo, Samos en Leros zijn van groot belang van strategische standpunt bezien in de Dodecanesen-groep. Berichten in een Londense nieuwsblad schrijven het verlies van Coo toe aan de fascisten van het Italiaanse garnizoen op het eiland, die de Britse troepenbewegingen gadesloegen en de Duitsers ervan op de hoogte stelden.

De nazie-campagne om de eilanden te veroveren wordt van Hellas uit geleid maar de berichten zeiden, dat de soldaten zowel van het vasteland als van de grote basis op Rhodes tegen de Britten worden ingezet. (Londen, (AP) 15.10).

POLITIEHOOFD VAN BEOGRAD VERMOORD.

Naar vermeld wordt is Pavle Djordjevic, Beograds Quislings Politiehoofd, die door de organisatie van Mihailovitsj ter dood veroordeeld was, vermoord. (Caïro, (AP) 16.1).

Het nieuws van vandaag.

De Russen trokken 12 kilometer voort voorbij het gevallen Zaporozhe en namen 6 dorpen en 5 spoorwegstations, terwijl reeds voor de derde dag straatgevechten woeden in Melitopol. De Duitsers bieden verwoed weerstand bij deze plaats en voeren versterkingen van andere sectoren aan. Zij weten immers dat een Russische doorbraak hier hun garnizoen op de Krim in ernstig gevaar zal brengen.

Het schijnt dat de Russische troepen, welke Zaporozhe namen, langs de spoorlijn naar de Krim in Zuidelijke richting trekken. Dit moet tenminste uit het communiqué worden opgemaakt. Men bevindt zich reeds op 27 kilometer ten Zuiden van de industrie-stad aan de Dnjepr-bocht. Bij deze opmars werden meer dan duizend nazies gedood, 22 tanks vernield en 20 grote kanonnen buit gemaakt.

In Italië vorderden de Geallieerde legers ook goed. Het vijfde leger kwam nog wel 8 kilometer vooruit en het 8e leger veroverde verschillende plaatsen, waaronder de stad Campobasso. Ook Caizza en Amorosi werden genomen. Hiermede is het front dwars over de Italiaanse laars rechtgetrokken.

Middelzware bommenwerpers van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht deden een verwoede aanval op de vliegvelden van Thessaloniki. Een groot aantal Duitse vliegtuigen werd hier buiten gevecht gesteld. Andere aanvallen vonden plaats op het vliegveld Marsigliana ten Noorden van Rome.

Op de Adriatische Zee onderschepten Geallieerde vlooteenheden twee Italiaanse schepen, die onder Duitse bewaking voeren. Een der schepen werd door de Duitsers in brand gezet en verder door de Geallieerde kanonnen afgemaakt. Het andere — een tanker — werd als buit naar een haven in Geallieerde handen opgebracht.

In Joegoslavië boeken de patriotten nog steeds belangrijke successen. In Montenegro werd de stad Andrijevic veroverd. Langs de rivier de Save woeden ook hevige gevechten nabij Sevnica. Tot nu toe werden 1200 Duitse soldaten gedood of gewond.

De Helleense guerillero's volgen het voorbeeld hunner Joegoslavische bondgenoten en leveren slag tegen de nazies in Thessalië. Een Duitse strijdmacht van 4000 man moest zich overhaast terugtrekken.

Om de Geallieerden voor te zijn hebben de Japanners een offensief in Birma geopend.

Twee colonnes rukken in Noordelijke richting tegen de Chinezen op. In de Stille Oceaan bombardeerden Noordamerikaanse Liberators het eiland Makin in de Gilbertgroep. Ook in het gebied van Nieuw Guinea en Nieuw Britannië worden de Geallieerde luchaanvallen voorgezet tegen een zwakke vijandelijke weerstand.

De Rechtspositie van „onvoorwaardelijke overgave.".

De term „onvoorwaardelijke overgave" is in gebruik sedert de Conferentie van Casa Blanca. Het gebruiken van deze uitdrukking wil zeker niet, gelijk velen in onze eigen omgeving blijkbaar veronderstellen, zeggen, dat de geallieërden na de overgave als een nieuwe tyran over de door hen bezette gebieden kunnen huishouden. En het is in dit verband goed na te gaan, welke rechten de geallieërden kunnen doen gelden over de door hen bezette gebieden en of Duitsland bijvoorbeeld straks geregeerd zal worden door de Haagse Conventie of krachtens een ander systeem, dat meer van toepassing is op de omstandigheden. Sectie 316 van het British Manual of Military Law houdt er rekening mede, welke de gevolgen zijn van een onvoorwaardelijke overgave, d.w.z. de algehele overgave door den overwonnene van zijn rechten en het stellen van des overwonnenen lot in de handen van den overwinnaar.

Feitelijk bestaat er geen „onvoorwaardelijke overgave", omdat elkeen die zich overgeeft mag rekenen behandeld te worden naar de oorlogswetten. De overwinnaar is bijvoorbeeld verplicht na een onvoorwaardelijke overgave a) vuur te staken, b) kwartier te geven, c) de regelen van krijgsmanseer in acht te nemen, ingevolge artikel 35 van de Haagse Conventie, sectie IV.

De bestaande bepalingen.

De overwinnaar krijgt het recht militair gezag te oefenen over het gebied des overwonnenen. Maar dit zij geen terreur, integendeel, de volgende verplichtingen zijn eraan verbonden:

1. de wetten van het betrokken bezette gebied te eerbiedigen,
2. af te zien van enige dwang om de bevolking van het bezette gebied te dwingen trouw te zweren aan de bezettingsautoriteiten.
3. de gezinsrechten, eigendommen en godsdienstvrijheid te eerbiedigen,
4. zich aan te passen aan sectie IV van de Haagse Conventie inzake het heffen van belastingen, bijdragen, vorderingen en beslagleggingen.
5. af te zien van het opleggen van collectieve straffen,
6. zich aan te passen aan sectie IV van de Haagse Conventie inzake staats- en openbare eigendommen.

Dat deze regelen onvoldoende zijn wordt door voormeld British Manual section 317, erkend, waar wordt opgemerkt, dat zij dienen te worden aangevuld door de gebruikelijke regelen van oorlogvoering, welke o.a. bepalen, dat de gewone gerechtshoven des lands niet mogen worden geschorst (British Manual, section 368), dat burgerambtenaren nimmer mogen worden gedwongen mede te werken met de bezettingsautoriteiten e.d.

Geallieerde handen te zeer gebonden.

In het uitstekend geredigeerde Belgische blad Message van Augustus 1943 behandelt M. de Baer thans de vraag, of wij tevreden kunnen zijn met het begrip „onvoorwaardelijke overgave" zoals begrepen door het internationaal recht in verband met de vraag of de geallieërden voldoende vrijheid zullen hebben op te treden tegen de as-mogendheden. Vooral de onder 1, 5 en 6 genoemde punten leveren moeilijkheden op en de Baer meent, dat de geallieërden hierdoor niet gebonden dienden te zijn. Immers: wijzigingen in de Duitse wetgeving zijn juist terstond nodig in verband met rassenleer, wetgevende lichamen (die thans uitsluitend uit naziekringen kunnen worden saamgekozen). Weliswaar zegt het British Manual, section 366, dat oorlogsnoodzaak uitzonderingen kan toestaan, maar deze oorlogsnoodzaak is er niet meer na onvoorwaardelijke overgave. De Baer concludeert dus, dat de geallieërden zich niet gebonden mogen weten door deze Haagse Conventie.

De moeilijkheden.

Ook wat de rechtspraak betreft zou men op moeilijkheden stuiten. Als immers volgens bovengenoemd punt de Duitse gerechtshoven aan zouden blijven en zouden moeten oordelen over Duitsers die misbruik hebben gemaakt van de oorlogstoestand is het waarschijnlijk, dat deze misdadigers niet gestraft worden. Sectie 364 van het British Manual bepaalt immers, dat als de veiligheid van de bezettingsoverheid er niet mede gemoeid is, of wanneer het geen zuiver militaire misdaden zijn, de eigen rechtbank van het bezette land erover zal moeten oordelen. M.a.w.: het ontvoeren van burgers, het afslachten van mensen, neerschieten van gijzelaars, wegroven van vrouwen voor prostitutie, zou er buiten vallen, of deze misdaden gepleegd werden door burgers of krijgers.

Zoals de zaken thans staan zouden alleen de Duitse hoven jurisdictie hebben om oorlogsmisdaden te berechten. Zouden de Verenigde Volken eigen hoven binnen Duitsland opzetten, dan zou dit een inbreuk zijn op het internationaal recht.

Dan is er de vraag of de geallieerden niet de bevoegdheid zouden hebben om Duitse ambtenaren te dwingen in functie te blijven en die functie naar behoren te oefenen. Anders krijgt men dezelfde historie als bij de bezetting van de Ruhr in 1923, toen obstructie en lijdelijk verzet aan de orde van de dag waren.

Vervolgens mag men volgens de Haagse Conventie niet meer in beslag nemen of vorderen dan voor het gebruik van het bezettingsleger nodig is. De vraag is, of ook hier niet uitbreiding geëist is, nl. om meer te eisen ten einde landen, die door de Duitsers geruineerd zijn, terstond aan het allernodigste te helpen. In verband hiermede moeten ook collectieve straffen kunnen worden opgelegd en het zou wellicht beter zijn ons te spiegelen aan wat de Duitsers in dit opzicht zelve gedaan hebben.

Drie mogelijke oplossingen.

De Baer concludeert, dat de bestaande regelen van het internationaal recht dus onvoldoende zijn om genoeg bewegingsvrijheid te hebben.

Als oplossing geeft hij: 1. eenzijdige wijziging van dit internationale recht door de Verenigde Volken, 2. hetzelfde maar in overleg met de Duitsers, 3. beëindiging van de staat van oorlog bij de onvoorwaardelijke overgave.

De eerste oplossing is mogelijk, omdat overal de wetten worden afgekondigd naar de wil der meerderheid. De Verenigde Volken vormen inderdaad de meerderheid der natiën. Niettemin zou zulk een wijziging hoogst onpopulair zijn en op de Duitsers de schijn hebben van inbreuk op de wetten. En dit moet vermeden worden.

De tweede oplossing zou het gevolg moeten zijn van een ondertekening van een document, waarin de Duitsers den overwinnaars het recht geven te handelen naar eigen inzichten. Dit document zou getekend moeten worden door de in functie zijnde regering, m.a.w. de nazie-regering en de geallieerden hebben terecht bij herhaling opgemerkt, dat zij niet zullen onderhandelen met nazies.

Als men de derde weg volgt is er geen oorlog meer en zijn de Haagse artikelen dus niet meer van toepassing. De geallieerden zijn dan vrijer, maar zullen dan niet enkele jaren later een vredesverdrag kunnen sluiten. Onvoorwaardelijke overgave wil niet zeggen, dat de staat van oorlog ophoudt. Ons koninkrijk heeft zich onvoorwaardelijk overgegeven in Mei 1940, maar is nog wel degelijk in oorlog met Duitsland en zijn verbondenen.

Een oorlog eindigt slechts door a) een vredesverdrag, b) onderwerping.

De „Staat van vrede".

In moderne tijden is een vredesverdrag meestal het einde. Het zal heel moeilijk zijn terstond bij de onvoorwaardelijke overgave tot een vredesverdrag te komen. Integendeel, het heeft er alles van dat dit jaren zal nemen.

Onderwerping is eveneens het einde Abessinië werd onderworpen door Italië en zonder dat er ooit een vredesverdrag is gesloten, is deze oorlog geeindigd. Abessinië hield doodeenvoudig op te bestaan. Hetzelfde geldt van Albanië. Zouden wij deze weg dus volgen, dan zou Duitsland verdwijnen, hetgeen in tegenspraak is met het Atlantisch Handvest, dat duidelijk zegt, dat het niet de bedoeling is en dat zelfs niets van Duits grondgebied geannexeerd zal worden.

De Baer meent, dat de beste oplossing zal zijn, dat een geallieerde Vredesverklaring gegeven worde. Evenals een Oorlogsverklaring een staat van oorlog schept, zou zulk een Vredesverklaring een vredestoestand scheppen en de geallieerden zouden zelf kunnen verklaren, dat gedurende de Staat van Vrede Duitsland onder tijdelijk toezicht van de Verenigde Volken staat. Gedurende de overgangsperiode zouden de geallieerden onbeperkte rechten hebben en in die tijd zou Duitsland geheel heringericht moeten worden. Een krijgsbewind zou aanwezig zijn, maar onder meer vreedzame omstandigheden dan anders mogelijk zouden zijn, kon men Duitsland reorganiseren. Den Duitsers zou gelegenheid gegeven kunnen worden onder geallieerd toezicht (ter bescherming tegen oorlogsmisdadigers) zelf een nieuw gouvernement te kiezen. In een Staat van Oorlog is dit alles wel doenlijk.

Na de reorganisatie van Duitsland door de Duitsers zelve, maar onder geallieerd toezicht, zou men tot een vredesverdrag moeten komen bij wederzijdse instemming van alle natiën.

NEDERLAND.

PRINSES JULIANA ONTVANGT.

Prinses Juliana heeft Woensdag Dr. A. A. van Rhijn, President van de Algemene Rekenkamer en Generaal-Majoor L.H. van Oyen te Tarent ontvangen; Donderdag is de Prinses tegenwoordig geweest bij de uitreiking van de einddiploma's van een militaire vliegschool in Canada. Onder de gegradueerden waren twee Nederlanders: Henri Joseph Jansen en Herman Kuschen.

BENOEMING DR. J. M. DE MOOR.

De Nederlandse Regering heeft tot Nederlands Lid van de Geallieerde „Commissie tot onderzoek van oorlogsmisdaden" benoemd de President van de Nederlandse maritieme rechtbank te Londen Dr. J. M. de Moor, vroeger rechter te Rotterdam.

WEER EEN.

Uit te Londen ontvangen Nederlandse bladen blijkt, dat luitenant D. Klavers, Commandant van de Marechaussee te Zuidhorn, op 22 Augustus is doodgeschoten, terwijl hij in de buurt van het distributiekantoor fietste. De beide aanvallers ontsnapten.

„AAN DE NEDERLANDERS".

De „Saturday Evening Post" van 9 October bevat een „openbare brief aan de onoverwinnelijke Nederlanders", een vers van den bekenden Noordamerikaansen dichter Joseph Auslander. Het vers, gedrukt over een gehele bladzijde op een kleurig tafereel, welks middelpunt gevormd wordt door de Nederlandse vlag, heeft veel aandacht getrokken.

LET NIET OP HUN WOORDEN.

Radio-Oranje zeide, naar aanleiding van Italië's oorlogsverklaring aan Duitsland: „de geallieerden zullen Italië beoordelen niet naar de woorden van maarschalk Badoglio, doch naar de kracht der daden van de regering en het volk van Italië. Deze oorlogsverklaring was de Italiaanse leiders niet schoon. Wij hopen dat Badoglio meende wat hij zeide toen hij verklaarde dat de banden met het verleden verbroken zijn en dat hij inderdaad voor altijd met alles wat naar facisme riekt zal te hebben gebroken. Wanneer dat zo is... des te beter. Maar hij zal dit eerst hebben te bewijzen."

SLAVEN MOGEN NIET KLAGEN.

Vijf Nederlandse arbeiders die tewerk waren gesteld bij de Bayrische Hammerwerke te Neurenberg in Duitsland, zijn toen zij bij de directie hadden geklaagd over te geringe voeding door de Gestapo half dood geslagen en dat wel in aanwezigheid van de andere Nederlandse arbeiders.

DE FLORES IN ACTIE.

De Nederlandse kanonneerboot Flores heeft een werkzaam aandeel gehad bij het dekken van de Geallieerde landingen ten Noorden van de Volturno.

UITWIJKING NIET GEOORLOOFD.

De Japanners hebben bekend gemaakt dat evacuatie door burgers van door de Geallieerde gebombardeerde plaatsen in Nederlands Oost-Indië, in eerste instantie niet veroorloofd is.

WILDE STAKING OPGEHEVEN.

De wilde staking van Nederlandse vissers te Fleetwood in Engeland, is opgeheven.

MINISTER KERSTENS.

De komst van Minister Pieter A. Kerstens naar Nieuw York een verblijf dat van zes tot acht weken zal duren staat in verband met de naoorlogse wederopbouw en het treffen van allerlei maatregelen te dezen aanzien, ook wat betreft de scheepvaart. De onmiddellijke werkverschaffing na de bevrijding is een der belangrijkste studie objecten voor de minister.

HARD TEGEN HARD.

Sedert Anton Musserts waarschuwende „proclamatie" aan het Nederlandse volk (op 14 September jl.) zijn alweer 10 aanvallen op N.S.B.-ers gedaan, waarvan 3 met dodelijke afloop. Thans heeft Mussert in een artikel in „Volk en Vaderland" gedreigd, dat er gijzelaars zullen worden genomen, ter garandering dat geen verdere aanvallen zullen geschieden.

OORLOGSROMANTIEK.

Zestig Nederlanders, die in de Verenigde Staten van Noord-Amerika zijn opgeleid voor de Nederlands Indische luchtmacht, zijn met Noordamerikaanse meisjes getrouwd of verloofd.

KOLONEL VELTJENS GEDOOD.

Kolonel Joseph Veltjens, Goerings vertegenwoordiger voor speciale opdrachten in Nederland heeft een vliegongeluk gehad en is daarbij gedood.

NEDERLANDS-AUSTRALISCHE SAMENWERKING.

Te Melbourne is een vereniging gesticht met het doel de Nederlands-Australische vriendschapsbanden te versterken, speciaal die met Nederlands-Indië. Voorzitter: Sir John Latham; beschermheer gezant baron van Aerssen.

NIEUWE GEZANT IN CANADA.

De tijdelijke zaakgelastigde van Nederland in Mexico Jonkheer J. W. M. Snouck Hurgronje, is in plaats van wijlen F. E. H. Groenman, benoemd tot gezant in Canada.

NU: CAPELLE.

Nederlandse patriotten hebben een aanval gedaan op het distributiekantoor van Capelle aan de IJsel. Zeven mannen stormen er Woensdagmorgen binnen, verwondden een politieman en braken de brandkast open, waaruit zij de distributiekaarten meenamen. De politie verzoekt arrestatie van Abraham Arende Johanne Janse (Haarlem) en Klaas Baartse (Hilversum).

GESNEUVELDE KAMPIOENEN.

De bekende bladen van de A.N.W.B. „de Autokampioen" en „de Kampioen" zijn opgehouden te verschijnen.

REGERINGSCOMMISSARIS VOOR REPATRIATIE.

Bij Koninklijk Besluit is de Heer G. F. Ferwerda benoemd tot regeringscommissaris belast met de zorg voor de repatriatie van buiten Nederland wonende Nederlanders. Hij zal ambtelijk onder den Minister van Sociale Zaken staan. Hij zal in voortdurend contact staan en samenwerken met de Commissie onder voorzitterschap van Professor Hondelink, die tot taak heeft de terugkeer van Nederlandse arbeiders uit Duitsland voor te bereiden en met de internationale instanties van dien aard.

De Regering beschouwt het als noodzakelijk, dat te repatriëren personen reeds voor het einde der vijandelijkheden worden gewaarschuwd, dat terugkeer op eigen initiatief niet veroorloofd is en dat zij die hiermede geen rekening houden, gevaar lopen van alle overheidsbijstand te worden uitgesloten. Ook de medische zorg voor repatrieerden zal door den Heer Ferwerda (die verbonden was aan de directie van Unilever) onder het oog worden gezien.

STEEDS MINDER.

In Nederland is geen cacao meer aanwezig. Tot nu toe kregen de kinderen nog wat. Nu is dit plotseling opgehouden. Een cacao-vervangmiddel „Rona" genaamd, een poeder dat met melk vermengd, een caramelachtige drank geeft, is in de handel gebracht. Het rantsoen levertraan is drastisch verminderd.

DE VLUCHT NAAR HET GELUK.

Een Nederlandse vluchtelinge uit Nederlands-Indië, Mejuffrouw Johanna van Rijn, is te Hollywood in het huwelijk getreden met den bekenden, in Wenen geboren, speler Walter Slezak.

BEDENKELIJK VERSCHIJNSEL.

In Nederlands Indië doet zich het opvallende verschijnsel voor, dat de plattelandsbevolking in groten getale naar de steden verhuist. Zo nam de bevolking van Nandjermassin met 13.000 zielen toe en die van Soerabaia steeg van 450.000 tot 580.000. Een duidelijk bewijs, dat onder Japans bewind een hevige ontwrichting van de agricultuur plaats vindt.

BOMBARDEMENT OP TIMOR.

Geallieerde zware bommenwerpers hebben een grote aanval gedaan op het Penfoei-vliegveld in Timor bij Koepang. Hevige branden waren het gevolg. Nederlandse Mitchells hebben Dilli op Timor gebombardeerd.

JAPANSE VERSIE VAN DE AANVAL OP RABAUL.

Als volgt luidt een Japans communiqué, dat door de radio van Berlijn werd uitgezonden:

„Tweehonderd vijandelijke vliegtuigen vielen Rabaul op Nieuw Brittanië aan tijdens de voormiddag van Dinsdag 12 October jl. Japanse gevechtsvliegtuigen schoten acht vijandelijke vliegtuigen neer en het Japans afweergeschut nam vier voor zijn rekening. Vijftien Japanse vliegtuigen gingen in de luchtgevechten verloren of zijn in brand gezet. Een Japanse stoomboot werd tot zinken gebracht" (New York, (AP) 15.10).

DANKBETUIGING

Ondergeteekende betuigt, naast God, hare hartgrondigen dank aan den Zeergeleerden Heer Dr. M. Berkenveld en het verplegend personeel van St. Elisabeth Gasthuis voor het behoud van het leven van haar zoon

Juan Bautsita

zijne dankbare moeder

ELVIA MEYER.

Buitenland.

WAT DUITSLAND TE WACHTEN STAAT.

Brigadier-Generaal Curtise Lemay, bevelhebber van de Noordamerikaanse zware bommenwerpers, zeide, dat de Duitse oorlogsnijverheid op dusdanige wijze vernield zal zijn tegen de lente als gevolg van de Geallieerde luchtaanvallen, dat de nazies niet meer in staat zullen zijn nog op doeltreffende wijze te vechten te land, ter zee en in de lucht.

De 36-jarige veteraan van Europese luchtgevechten zeide: „De winter houdt geen hoop in voor Duitsland. De vijand zal zoveel mogelijk bestookt worden. Hoe meer Vliegende Forten wij hebben, des te korter zal de oorlogsduur zijn en hoe meer gevechtsvliegtuigen wij hebben om onze Vliegende Forten te beschermen, des te geringer zullen de verliezen zijn" (Hoofdkwartier van het Noordamerikaanse Bommenwerperscommando, (AP) 15.10).

60 BOMMENWERPERS VERLOREN BIJ AANVAL OP SCHWEINFURT.

Generaal Henry H. Arnold, Hoofd van de Noordamerikaanse luchtstrijdkrachten, deelde officieel mede, dat 60 Vliegende Forten en 593 manschappen (de bemanningen der vliegtuigen) zijn verloren gegaan bij de aanval welke Donderdag op Schweinfur in Midden-Duitsland werd gedaan. „Op zijn minst de helft van de manschappen zijn waarschijnlijk in leven en gevangen, op grond van vroegere ervaringen", aldus zeide de Generaal.

Belangrijke schade werd aangericht aan de fabrieken voor kogellagers, welke op zijn minst de helft van al dergelijke fabrieken in nazie-Duitsland produceerden. Generaal Arnold vergeleek de aanval in belangrijkheid met de bestoking van de Ploesti-olievelden in Roemenië door Noordamerikaanse bommenwerpers (Washington, (AP) 15.10).

ROOSEVELT OVER DE AANVAL OP SCHWEINFURT.

President Roosevelt zeide, dat het verlies van 60 zware bommenwerpers bij de aanval op Schweinfurt zeer groot is, doch dat de verliezen over een zekere periode niet groter zijn dan de aanwinsten van de luchtmacht. Op zijn conferentie voor pers en radio zeide hij, dat „wij ons niet elke dag het verlies van 60 zware bommenwerpers kunnen veroorloven en dit ook niet doen".

„Hoewel bijna 100 vijandelijke gevechtsvliegtuigen werden neergeschoten zijn zij niet het aequivalent van de 60 bommenwerpers, omdat zij kleiner en goedkoper zijn en ook sneller gebouwd worden".

Van de andere kant zeide Roosevelt, werd waarschijnlijk een zeer grote fabriek — of fabrieken — buiten werking gesteld zodat de vijandelijke wapenproductie achteruitgesteld is.

De President uitte zijn vreugde over het succes van de record-aanval op Rabaul (Nieuw Britannië) in het Zuidwestelijk deel van de Stille Oceaan. Volgens hem was het voornaamste dat eruit bleek: de samenwerking tussen de verscheidene takken van dienst en het commando. De President zeide, dat de vernieling der vijandelijke schepen door de aanval wel van invloed zal zijn op de toekomstige verrichtingen in het krijgsgebied van de Stille Oceaan. (Washington, (AP) 15.10).

STAFHOOFD VOOR MOUNTBATTEN.

Het Noordamerikaanse Departement van Oorlog maakte bekend, dat Luitenant Generaal Sir Henry Royds Pownall van het Britse leger is benoemd tot Stafhoofd voor Lord Louis Mountbatten in het Geallieerde Commando in Oost-Azië. Generaal-Majoor Albert Cody Wedemeyer van het Noordamerikaanse leger werd benoemd tot zijn waarnemend Stafhoofd. (Washington, (AP) 15.10).

ARGENTIJNSE CABINETSCRISIS NOG NIET OPGELOST.

Berichten uit Buenos Aires gaven te kennen, dat de cabinetscrisis nog niet is opgelost. Het Ministerie van Financiën schijnt nog het grootste struikelblok te zijn. Berichten, welke niet bevestigd konden worden, zeiden, dat Alberto Hueyo, Minister van Financiën in de Justo-Regering, zou zijn aangezocht, doch dat deze het aanbod afsloeg. Men acht het mogelijk, dat thans de Heer Cosme Massini Ezcurra, President van de Banco de la Nación, zal worden uitgenodigd (Montevideo, (AP) 15.10).

NOG GEEN COMMENTAAR.

Argentijnse gezagsbekleders weigerden om commentaar te leveren op de verklaring van President Roosevelt en zeiden, dat zij nog niet formeel op de hoogte zijn gebracht van zijn beweringen. De verklaring is tot nu toe niet gepubliceerd in Buenos Aires, (AP) 15.10).

BRITSE MENING OVER DE ARGENTIJNSE POLITIEK.

Het Argentijnse blad „La Nación" had een bericht van zijn correspondent in Londen, die de aangename verrassing van de Britten beschreef over de hoofdartikelen van de Argentijnse dagbladen „La Nación" en „La Prensa", waarin het verbreken der betrekkingen met de as geëist werd.

De correspondent zeide, dat Groot-Britannië niet gelooft, dat de Argentijnse regering zoiets zal toestaan, „omdat Argentinië niet met de Verenigde Landen samengaat, doch geneigd is naar het soort politieke régime dat rechtstreeks verantwoordelijk is voor de huidige wereldchaos". Verder zeide de correspondent, dat zowel de particuliere als officiële Britse mening is, dat Argentinië moreel verplicht is de aanbeveling van de conferentie te Rio de Janeiro na te leven. Hij zeide, dat de ontgoocheling en teleurstelling groot waren toen de Regering, welke bij de omwenteling van 4 Juni gevormd werd, niet met de as brak (Buenos Aires, (AP) 15.10).

MANIFEST VAN 160 ARGENTIJNEN.

De twee leidende ochtendbladen in Buenos Aires, „La Nacion" en „La Prensa", publiceerden een manifest, getekend door 160 vooraanstaande mensen, waaronder leidende persoonlijkheden in zaken-, universiteits- en politieke kringen, waarin met spoed de verwezenlijking van een „ware democratie en de Amerikaanse solidariteit" geëist wordt. Tot de ondertekenaars behoren de vroegere ministers Adolfo Bioy, Tomas M. Lebreton en José Maria Cantilo.

Het manifest zeide nog: „Argentinië kan en mag zijn grondwet niet opzij zetten of zich afscheiden van zijn zusterlanden in Amerika en die welke over de gehele wereld vechten voor de democratie. Wij zijn ook van mening, dat de vrijheid van drukpers en de vrijheid tot vergaderen — welke van essentieel belang zijn in ons wettelijk regime — aan het publiek de gelegenheid zullen geven om op degelijke wijze de grondbeginselen te bekrachtigen, welke wij tot uiting brengen" (Buenos Aires, (AP) 15.10).

OOGGETUIGEN OVER HET BOMBARDEMENT OP GDYNIA.

Zweedse zeelui, die de aanval aanschouwden, vertelden, dat de Noordamerikaanse bommenwerpers bij de aanval van Zaterdag jl. op de Poolse haven Gdynia de havenwerken verwoest hebben. 15 Of 16 schepen werden vernield met inbegrip van oorlogsschepen en vrachtboten. Voltreffers werden geplaatst op de werven en de ontzaggelijke kranen, die bij het laden en lossen van schepen gebruikt worden, zijn vernield. De ooggetuigen zeiden, dat de vernieling zo hevig was, dat het kolenvervoer voor onbepaalde tijd is stopgezet. Men zegt ook, dat slechts twee Duitse gevechtsvliegtuigen weerstand boden aan de Vliegende Forten en Liberators gedurende de aanval op de zeehaven, welke 20 minuten geduurd heeft (Stockholm, (AP) 15.10).

AANVAL OP RANGOEN.

Radio-Tokio deelde mede, dat 11 Noordamerikaanse bommenwerpers de Japanse havenstad Rangoen in Birma Donderdag hebben aangevallen en dat de Japanners een der aanvallende toestellen neerschoten. De radio beweerde, dat nog 5 Liberators beschadigd werden. Men gaf het verlies van 1 Japans vliegtuig toe. Er is geen Geallieerde bevestiging hiervan (New York, (AP) 15.10).

VERENIGINGNIEUWS.

— K.S.C.: Zondag 17 October as. Rif-terrein: 10 uur Staco A — Dosko A (Correa): 15 uur Hilversum — De Ruyter (2e ronde); 16.30 uur Ecuador — C.S.R. (1e ronde).

Juicio-terrein: 10 uur Tropiaals B. — Vitesse B (Martijn): 16 uur Terrein voor Vitesse.

De Arubaanse voetbalclub Unidos heeft de K.S.C. van Curaçao uitgenodigd, aldaar op 23 en 24 October as. enkele wedstrijden te komen spelen.

Uitslag Vrijdag 15 October jl. Sithoc — Staco: 1—4.

ALLERLAATSTE NIEUWS.

— **Radio-Tokio** deelde mede, dat Noordamerikaanse vliegtuigen, welke hun bases in China hebben, het gebied van Haiphong in Frans Indo China gebombardeerd hebben. De Japs beweerden niet, dat zij de Geallieerde vliegtuigen verliezen toebrachten.

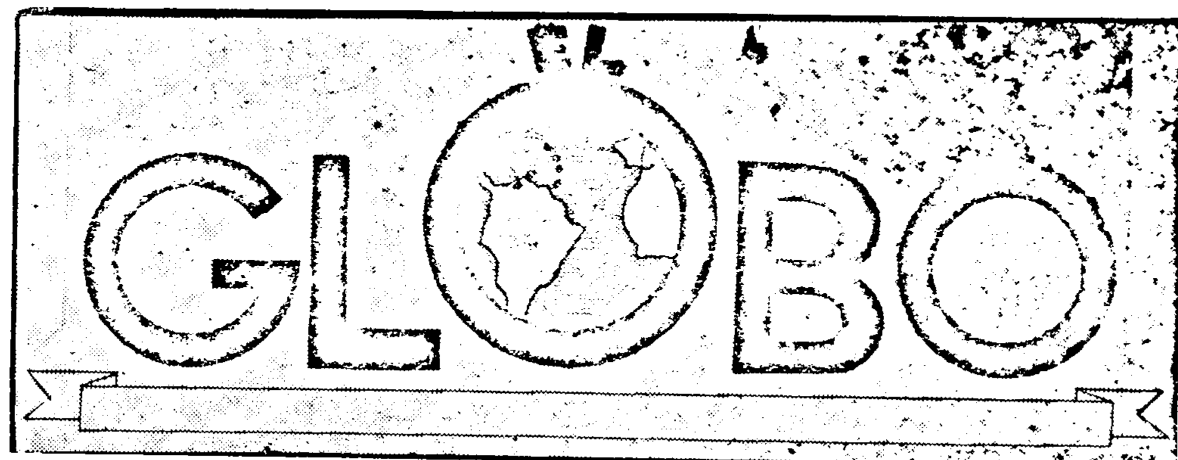
— **Het DNB** maakte melding van een botsing tussen snelle Britse motortorpedoboten en Duitse kustvaartuigen voor de Nederlandse kust nabij Den Haag om 1 uur in de ochtend. Van Britse zijde werd nog geen bevestiging hiervan gegeven.

— **De Britse radio** zeide, dat volgens berichten van het Russische front de helft van de stad Melitopol steeds in Russische handen is.

— **AP-man Relman Morin** seint van het Volturno-front in Italië dat de slag hier nog niet gewonnen is maar ontegenzeggelijk in een Geallieerde overwinning zal eindigen.

— **De troepen** van het 5e leger hebben aCiazzo en Amorosi ten Noorden van de Volturno veroverd en er zijn tekenen, dat de Duitsers zich pogen terug te trekken van de monding der rivier. Hierin is de vijand evenwel nog steeds niet geslaagd omdat hij onophoudelijk door de Noordamerikaanse troepen wordt aangevallen.

Bij een aanval in het gebied ten Noorden van de rivier de Calore hebben de Noordamerikanen ook het plaatsje Cerrato — ten Noord-Oosten van Amorosi — veroverd.

Belgisch soldaat over zijn avonturen.

Een soldaat van Mei 1940, die na talrijke avonturen in Belgisch Congo aangekomen is, heeft verhaald op welke wijze hij er in geslaagd is aan zijn Duitse bewakers te ontsnappen.

„Indien ik uit het Duitse kamp, waar ik sedert Juni 1940 gevangen was, ontsnapt ben", aldus deze militair, „dan is het niet om hier een schuilplaats te zoeken, noch in Groot-Britannië, waarheen ik mij liever zou begeven hebben, doch wel om weer naar de strijd te trekken en ditmaal naar de zegevierende strijd, de strijd, waarin al de gruwelen, die ik heb zien begaan, zullen gewroken worden.

Ik ben niet zoals de vluchtelingen voor de vloed van de oorlog gevlucht; ik was zelf in deze vloed. Samen met mijn kameraden bevond ik mij midden in een hel van staal en vuur.

Op 10 Mei 1940 was ik met mijn regiment niet ver van de grens, in een der bekoorlijke dorpen der Belgische Venen. Om 2 uur in de morgen vlogen de Duitse vliegtuigen reeds boven ons. Nauwelijks hadden wij het vuur geopend of een regen van bommen en kogels kwam neer. Zo zou het voortgaan gedurende gans de veldtocht.

Vooreerst hebben wij gedurende 4 dagen en 4 nachten gevochten, zonder rust, bijna zonder eten.

De streek was goed versterkt en goed bewapend, doch wij hadden, zoals men weet, nagenoeg geen luchtmacht om ons te helpen. Wij waren doodmoe en ik herinner mij, dat ik mij in een side-car had uitgestrekt; mijn vrienden, die door een regen van granaten gewekt waren, schreeuwden mij toe: „Zoek dekking"! Slechts nadat in mijn onmiddellijke nabijheid een ontploffing plaats greep, gaf ik mij rekenschap van de werkelijkheid.

Ik schat dat wij bij onze aankomst aan de kust met 5.000.000 personen — waaronder 500.000 militairen — aan de zee bijeen gedrongen waren.

Alhoewel ik aangeduid was om als estafette-motorrijder dienst te doen, was ik meestal bezig met schieten met de mitrailleur van een der manschappen mijner eenheid. Steeds was ik in de eerste lijn, en ik werd driemaal op de dagorder vermeld.

Ik nam deel aan de grote tragedie. Op zekere dag zeide een vriend mij ineens, terwijl hij bezig was met schieten: „Ik zal niet meer op de bommel gaan, die lastige bommen!"

Op hetzelfde ogenblik doorboorde een kogel, die door zijn helm was gedrongen, zijn hoofd van de ene slaap tot de andere. Voor elk van onze mannen die viel, zag ik rondom mij 40, 50 burgers, voor het merendeel vrouwen en kinderen, neerstorten. Radeloos van schrik liepen zij naar alle richtingen, onder de mitraille, die door de Duitse artillerie uitgebracht en door de Duitse luchtmacht uitgestort werd. Er waren geen schuilplaatsen, geen ravitaillering, noch geneesmiddelen voor deze opgejaagde en geslachtofferde mensenmassa, die ons letterlijk overrompelde. Slechts de overgave kon deze afgrijselijke slachting doen ophouden.

Ik bevond mij als estafette in de streek van Sint-Omaars, wanneer ik door granaatsplinters aan het linkerbeen werd getroffen. Ik verzorgde mij zo goed als ik kon en gelukte er in mijn opdracht te vervullen.

Tijdens de laatste ogenblikken van de weerstand, bevond ik mij aan het venster van een gebouw vanwaar ik met mijn kameraden de nazies bestookten wanneer het gebouw door een goed geplaatste granaat getroffen werd, zodat wij onder het puin bedolven werd. Mijn twee benen waren onder een dikke balk gekneld en ik verloor het bewustzijn. Terwijl ik met een ambulance-wagen werd weggevoerd, ontwaakte ik een ogenblik uit mijn bezwijming, lang genoeg echter om er mij rekenschap van te geven, dat ik mij in een Duits rijtuig bevond. Ik kwam weer bij in een hospitaalbed rondom hetwelk Duits gesproken werd. Daar ik deze taal een weinig kende, begreep ik, dat de hoofdgeneesheer, die mij onderzocht, zeide, dat hij een proefneming op mij wou doen liever dan mijn twee benen af te zetten. Ik werd naar de operatiekamer overgebracht, waar ik eens te meer uit mijn bezwijming ontwaakte. Ik gaf er mij alsdan rekenschap van, dat benen en bekken ongevoelig gemaakt waren, doch ik verviel weer voor onbepaalde tijd in een staat van bewusteloosheid. Later heb ik vernomen, dat de operatie 4 uur en een half had geduurd; mijn benen waren gered.

Twee maanden nadien was ik hersteld en werd ik naar een gevangenkamp gezonden.

Ik weet niet hoe mijn gevangenbewaarders vernomen hebben dat ik een mechanieker van beroep was, zoveel is zeker dat ik aangeduid werd om te gaan werken in een vliegtuigfabriek, die niet ver van het kamp gelegen was, waarheen ik 's avonds na mijn werk moest terugkeren. Op zekere dag werd ik ontboden op een nazie-bureel waar men mij mijn vrijlating aanbood op voorwaarde dat ik een papier, dat mij werd voorgelegd, zou ondertekenen. Het was een arbeidsovereenkomst voor de Duitse propaganda, op het front en in de eerste lijn...

Er werd mij een loon, dat voor een gevangene ontzaglijk hoog was, aangeboden. Ik weigerde in nogal vinnige bewoordingen.

Resultaat: 8 dagen cachot met het daarbij passende régime.

In de fabriek werden wij van nabij bewaakt door zeer oude of zeer jonge mannen die met een revolver gewapend waren. Ik kon slechts zeer moeilijk in betrekking komen met de gevangene Belgische werklieden die zich eveneens in de fabriek bevonden.

Wij saboteerden ons werk zoveel mogelijk en op zulke wijze dat men bij het nazicht de gebrekkige maaksels niet kon ontdekken.

In de fabriek werkte een Duits meisje naast mij. Hoe onwaarschijnlijk het ook moge lijken, trad zij als bemiddelaarster tussen mij en onze Belgische werklieden op. Ik aarzelde lang vooraleer van deze onzekere bemiddeling gebruik te maken, doch op de duur en bij ondervinding kon ik mij van de oprechtheid van dit meisje overtuigen. Wij wisselden nu en dan, slechts, drie of vier woorden doch dit was voldoende, om mijn plan tot ontsnappen te kunnen beramen.

Doch een mijner vrienden die met mij het grote avontuur zou wagen, wou het einde der voorbereidselen vooruitlopen.

Helaas, hij werd zonder genade door een nazie-schildwacht neergeschoten, en zijn lijk bleef gedurende heel de nacht in de sneeuw liggen. Zijn gestorte bloed vormde als een aureool rondom zijn dood lichaam.

Acht dagen later besloot ik mijn kans te wagen. Ik had voorzien dat het ogenblik waarop de schildwachten bij het vallen van de avond werden afgelost, het best geschikt was om er van door te trekken. Alsdan wordt bij het wisselen van het wachtwoord de aandacht van de schildwachten van de bewaking afgeleid, en bestaat er kans om onopgemerkt te passeren. Helaas, toen ik poogde door te gaan, bemerkte ik dat de wacht reeds afgelost was en, ondanks al mijn haast en mijn list, werd ik door den op wacht staande Mof aangeroepen. Hij gaf mij bevel te blijven stilstaan en dan vooruit te komen.

Mijn hart klopte met verdubbelde snelheid. Ik wist dat de dood mij te wachten stond, indien ik gevat werd. Ik moest kwijt of dubbel spelen voor mijn leven. Het hing nog slechts aan een draad, een lichte drukking op de trekker van het geweer, waarvan de loop op mij gericht was, zou voldoende geweest zijn om de draad door te snijden. Met opgestoken armen deed ik enige stappen voorwaarts, en verzamelde in mijn arme spieren al wat mij na verschillende maanden gevangenschap nog aan kracht was overgebleven (ik woog nog 57 Kg. inplaats van 70, mijn gewicht bij mijn aankomst in het kamp).

Het was een verschrikkelijk ogenblik. Ik gaf mij rekenschap van de afstand en van het gevaar. De Nazie had zijn bajonet in de schede laten steken. Ik bevond mij vlak voor hem.

Hij herhaalde zijn vraag. Voor alle antwoord sprong ik bliksemsnel naar hem toe, en voordat hij de tijd had om te schieten, greep ik hem om het middel. Hierop volgde een woest gevecht; ik vond vroegere lichaamskrachten weer, die ik verloren waande. Mijn lichamelijke opvoeding uit de vredesjaren kwam mij boven alle verwachtingen van pas. Ik gelukte er in mij meester te maken van de bajonet van mijn tegenstrever, en met al de krachten die mij overbleven, bracht ik hem een dodelijke steek toe. Ondanks de temperatuur van 18° onder nul, was ik doornat van het zweet. De man stortte als een massa in de sneeuw neer en ik nam de vlucht. Het gevecht had ongeveer half uur geduurd, in een bijna volledige duisternis.

Gode zij dank, men wachtte nog op mij op de vastgestelde plaats van bijeenkomst, op enkele kilometers van het kamp.

Ik ontmaakte mij vlug van mijn uniform, trok burgerklederen aan en weldra geleek ik in niets meer op een krijgsgevangene; doch ik had nog andere ontroeringen te doorstaan, want ik moest in het naastbijliggend station een reisbiljet zien te bekomen en mij in allerhaast uit deze streek verwijderen voordat men het lijk van den schildwacht zou ontdekken. Met kloppend hart doorstond ik ook deze proef zegevierend.

In de trein die mij naar België voerde, verdiepte ik mij in de lezing van een Duits dagblad, daar ik vreesde elk ogenblik te zullen ondervraagd worden. Ik gelukte erin te voet de grens over te steken. Enige uren later kwam ik te Brussel in het Noord-station aan. Ik nam tal van voorzorgen om mijn ouders op een van het vaderlijke huis verwijderde plaats te ontmoeten. Sedert Mei 1940 leefde mijn moeder in voortdurende angst en toen zij me zag verloor zij het bewustzijn.

Ik vertoefde maar twee dagen in België, waarna ik vertrok naar onbezet Frankrijk dat ik nabij de Spaanse grens bereikte daar ik tot hier toe de kusten van bezet Frankrijk had gevolgd in de hoop er een schip aan te treffen dat mij naar Groot-Britannië zou overgebracht hebben. Deze hoop werd echter steeds teleurgesteld. In Frankrijk maakte ik vijftien harde maanden door; temidden van wantrouwen, verdenking en verraad. Ik maakte kennis met concentratiekampen waarvan dat van Hulogne, nabij Marseille, bittere herinneringen bij mij heeft achtergelaten.

Ten slotte gelukte ik er evenwel in te ontsnappen en na andere wederwaardigheden, kon ik Spanje bereiken, en vandaar het gastvrije Portugal waar ik mij voor de eerste maal sedert Juni 1940 vrij gevoelde, en waar ik eindelijk mijn honger kan verzadigen en onbevreesd kon ademhalen.

Naderhand zocht ik plaats te nemen aan boord van een schip dat mij naar Belgisch Congo overbracht. Wat een grote verlichting toen ik te Leopoldstad de voet zette op de vrije Belgische bodem.

WERELDNIEUWS

CUBAANS JOURNALIST BEPLEIT KATHOLIEKE PERSGROEPEN IN ZUID-AMERIKA.

De Kerk moet op haar zonen in de journalistiek kunnen rekenen, aldus Francisco R. Ferran Rivero, een Cubaans journalist in het dagblad „Diario de la Marina" te Havana. Rivero wenst de vorming van een katholieke persvereniging in elk Zuidamerikaans land als de eerste stap in de richting van een Inter-Amerikaanse Katholieke Persvereniging. Rivero zegt, dat het merkwaardig is, dat de 20 Zuidamerikaanse landen zo weinig profijt hebben weten te trekken van het feit, dat hoe verdeeld zij ook zijn naar nationale organisatie en wording, zij alle één zijn in het geloof en in de kerk. Thans is de tijd gekomen, aldus Rivero, om tot organisatie van deze 20 onsamenhangende delen over te gaan (Havana, ncwc, 15.10).

De Katholieke Persvereniging van de Verenigde Staten heeft kortelings een congres gehouden te Toledo, waar ook levendige belangstelling bleek voor Zuid Amerika, de wens uitgesproken, dat de katholieke journalisten van Zuid-Amerika steeds nauwere samenwerking zochten (Toledo, ncwc, 15.10).

EEN NEDERZETTING IN PALESTINA.

Voor Nederlandse Joden.

Het gala-concert, dat in het Stoll Theatre, Kingsway, te Londen, werd ingericht ten voordele van de Shechunath Camille Huysmans (Belgisch-Nederlandse Joodse kolonie, in Palestina) heeft een zeer groot succes behaald en had voor een nokvolle zaal plaats. Het werd gegeven onder de bescherming van Burggravin Simon, D.B.E., van Sir Nevile Bland, K.C.V.O., C.M.G., Ambassadeur van Groot-Britannië bij de Nederlandse Regering, en van Sir Lancelot Oliphant, K.C.M.G., C.B.E. Ambassadeur van Groot-Britannië bij de Belgische Regering.

Het National Symphony Orchestra voerde, onder leiding van Richard Tauber, enkele classieke muziekstukken uit: de Ouverture uit „Egmont" van Beethoven, de „Onvoltooide Symphonie" van Schubert, de Ouverture uit „Willem Tell" van Rossini, twee melodieën voor strijkinstrumenten van Grieg en de „Suite" uit „L'Arlésienne" van Bizet.

Mejuffrouw Joan Hammond zong, met de begeleiding van het orkest, op talentvolle en ontroerende wijze aria's uit „Fidelio" van Beethoven, uit „Eugen Onéguine" van Tschaikowsky en het aria van Micaëla uit „Carmen". Mejuffrouw Hammond werd geestdriftig toegejuicht. Nadat zij verschillende malen was teruggeroepen, heeft zij nog een aria van Puccini gezongen.

Tijdens de pauze heeft de Nederlander A. Milhado het publiek bedankt voor zijn schitterende medewerking aan de Gala, waarvan de opbrengst £ 2.300 bedroeg, zijnde £ 300 meer dan hetgeen verwacht werd.

Baron Wright bracht hulde aan Camille Huysmans, een groot vriend der Joden en hun verdediger sedert meer dan dertig jaar. Wright bracht eveneens hulde aan België, dat onophoudend strijdt onder het Duitse juk.

Op aanvraag van zijn vrienden nam Camille Huysmans op zijn beurt op het podium plaats. Hij dankte zijn Joodsen vrienden voor het verlenen van zijn naam aan de kolonie, die zij in Palestina hebben verworven en waar de Belgische en Nederlandse oudstrijders van het Joodse ras zich na de oorlog zullen gaan vestigen.

In zijn persoonlijke naam drukte Huysmans de wens uit, **dat Palestina een souvereine Joodse staat moge worden, in het raam van het Britse Commonwealth**, een staat waar de Joden eindelijk een algehele veiligheid zullen vinden na twintig eeuwen van ongehoorde beproevingen en smart.

Het concert eindigde met een Mars voor de Overwinning" van Richard Tauber, die zeer werd toegejuicht.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN: Za. en Zo.:

Telegram Afdeling: tel. 307; na 23 uur tel. 353 (Zaterdag); Zondag: Carrière, tel. 353.

Shipping & Supplies: 16.10: 7.30 tot 18.30 uur tel. 551 en 458; 18.30 tot 7.30 uur Meinster, tel. 304.

17.10: 7.30 tot 19.30 uur tel. 244, De Vlieger.

Scheepvaart Afdeling: 16.10: Barends, tel. 440, Emmastad 24.

17.10: v.d. Harst, tel. 701, Emmastad 104.

Dok Afdeling: Van Hasselt, tel. 468 en Hagendijk.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdienst: Zondag 17 October 9.30 uur (half tien) voorganger Prof. J. A. C. Fagginger Auer.

Hiermede wil ik mijn dank betuigen aan de H. PHILOMENA, die mij, nadat ik haar hulp heb ingeroepen, mij zo bizonder heeft geholpen.

Curaçao, October 1943.